Massale steun voor insectvriendelijk groenbeheer van gemeenten

Natuurmonumenten hield deze zomer de petitie 'Red de Insecten'. In korte tijd tekenden ruim 100.000 mensen voor een insectvriendelijker groenbeheer in hun eigen gemeente. In aanloop naar de Gemeenteraads-verkiezingen van 2022 willen wij met hen een meer insectvriendelijk groenbeheer blijvend bij alle gemeenten op de agenda krijgen.

Expositie 'Insecten zonder thuis'

De expositie 'Insecten zonder thuis' trok langs de stadscentra van onder meer Rotterdam, Groningen en Nijmegen. Tien levensgrote insecten legden uit hoe hun leefgebied in gedrang kan komen door rigoureus maaibeheer.

Lees verder onze praktische en haalbare tips voor een insectvriendelijker groenbeheer

Petitie 'Red de insecten'

Afgelopen dertig jaar stortten insecten-populaties in: op sommige plekken verdween wel 76% van de insecten. Ook het aantal soorten neemt af, zodat zelfs de niet-zeldzame insecten stilletjes verdwijnen. Aanleiding voor Natuurmonumenten om deze zomer de petitie te starten voor insectvriendelijk groenbeheer.
Op de laatste pagina leest u het aantal ondertekenaars per gemeente.

Groningen

Zwolle

Rotterdam

Nijmegen

Prijs voor Beste Thuis Voor Insecten

Gelukkig gaven veel onder-tekenaars ook complimenten over het groenbeheer van hun gemeente. Daarom krijgt Zwolle de eretitel Beste Thuis voor Insecten. De prijs wordt in september aan deze gemeente uitgereikt.

Bermborden 'Maai-me-niet'

Veel mensen hebben een Maai-me-nietje in de berm geplant voor hun huis, langs wegen en rond parkeer-plaatsen. Zo laten zij zien dat ze graag ruimte geven aan bloemen, insecten en andere dieren.

Insectvriendelijke tuinen en balkons

Ook riep Natuurmonumenten deze zomer mensen op om van hun tuin of balkon een goed thuis voor insecten te maken. Ruim 95.000 mensen hebben hieraan gehoor gegeven. Samen zorgden ze voor 156.000 vierkante meter wilde bloemen erbij.

Actie 'Help de Bij'

Meer dan 34.000 kinderen kwamen in actie met OERRR en maakten zelf een thuis voor de bijen.

Natuurmonumenten

Natuurmonumenten maakt zich grote zorgen over het verdwijnen van het leefgebied van insecten in steden en dorpen. In aanloop naar de Gemeenteraadsverkiezingen 2022 worden nu al plannen gemaakt voor de komende vier jaar. Dit is een goed moment om te kiezen voor insectvriendelijk groenbeheer. Daarmee doen we niet alleen de insecten een plezier: meer groen in uw gemeente draagt bij aan een fijne leefomgeving, een goede waterhuishouding, verkoeling op warme dagen en recreatie. Groen bermbeheer is daarbij een goed begin: zet uw gemeente in bloei door te kiezen voor insectvriendelijk beheer.

Tips van de boswachters van Natuurmonumenten

- Maai bermen rond twee keer per jaar (medio juni en eind september) en voer het maaisel af. Laat (versnipperd) maaisel niet liggen, want het vormt een rottende laag die funest is voor al het leven op die plek. Voer maaisel dus af: het zorgt voor lucht en leven voor plant en dier.
- Laat bloemen echt uitbloeien. Maai daarom gefaseerd. Laat per maaibeurt 15-33 procent staan. Laat ook bij de laatste maaibeurt van het seizoen minimaal 20 procent staan tot de volgende zomer. Zo kunnen de planten zich uitzaaien en hebben insecten een beschutte overwinteringsplek.
- Verrijk grasvelden, die wel geheel gemaaid worden, met snelle bloeiers als madeliefjes, paardenbloemen en witte en rode klaver. Dat levert niet alleen veel voedsel en beschutting voor insecten: het staat nog schitterend ook.
- Grasland voor hooi maximaal drie keer per jaar maaien, maar liever nog minder vaak.
- Vermijd zware machines. Ze beschadigen de bodem en pletten de bloemen.
- Ruigtekruiden zijn nest- en overwinteringsplaats (holle stengels) voor veel insecten. Maai deze stukken zo min mogelijk (eenmaal in de 2-5 jaar). En laat ook dan altijd een gedeelte staan.
- Gebruik bij inzaaien bij voorkeur inheemse bloemenmengsels.
- Zorg voor variatie in soorten (sommige insectensoorten houden maar van een enkele plant).
- Zorg voor variatie in bloeiperioden, van vroege stinsenplanten tot najaarsbloeiers.
- Zorg voor een geleidelijke overgang tussen bos/bomen en grasland (via mantel- en zoomvegetaties).
- Laat takken in stapels liggen. Hier kunnen niet alleen insecten, maar ook vogels en kleine zoogdieren nestelen en overwinteren.
- Laat – indien mogelijk – een dode boom staan of een omgevallen of -gezaagde bomen liggen. Het is een bron van leven voor insecten en kleine dieren.
- Bedekking gewenst? Schorssnippers (ook van onverharde paden) zijn beter dan asfalt.
- Leg hoopjes stenen in parken, geluidswallen of recreatiegebied.
- Ontwikkel natuurlijke, flauwe oevers waarbij een deel mag verlanden. Dit overgangsgebied tussen water en land is voor veel diersoorten belangrijk omdat het veel soorten (water)planten bevat en in het voorjaar snel opwarmt.
- Schoon en bagger de watergangen altijd gefaseerd.
- Stimuleer de eigen inwoners met voorlichting en/of subsidie om eigen tuin en/of balkon te verwilderen en insectenvriendelijk te maken.
- Leg inwoners uit wat er verandert: van glad, strak en netjes naar meer natuurlijke wilde begroeiing met het oog op de natuurwaarde.

Insecten petitie ondertekenaars per gemeente:

AA EN HUNZE	177
AALBURG	46
AALSMEER	200
AALTEN	147
ACHTKARSPELEN	90
ALBLASSERDAM	80
ALBRANDSWAARD	110
ALKMAAR	819
ALMELO	362
ALMERE	1.103
ALPHEN AAN DEN RIJN	648
ALPHEN-CHAAM	44
AMELAND	29
AMERSFOORT	1.252
AMSTELVEEN	586
AMSTERDAM	5.528
APELDOORN	936
APPINGEDAM	46
ARNHEM	1.377
ASSEN	326
ASTEN	69
BAARLE-NASSAU	33
BAARN	209
BARENDRECHT	235
BARNEVELD	267
BEDUM	49
BEEK	80
BEEKDAELEN	162
BEEMSTER	40
BEESEL	53
BERG EN DAL	219
BERGEIJK	70
BERGEN (L.)	55
BERGEN (NH.)	260
BERGEN OP ZOOM	347
BERKELLAND	250
BERNHEZE	169
BEST	190
BEUNINGEN	125
BEVERWIJK	209
BINNENMAAS	155
BLADEL	70
BLARICUM	68
BLOEMENDAAL	200
BODEGRAVEN-REEUWIJK	173
BOEKEL	49
BORGER-ODOORN	145
BORNE	147
BORSELE	121
BOXMEER	154
BOXTEL	157
BREDA	1.057
BRIELLE	118
BRONCKHORST	232
BRUMMEN	122
BRUNSSUM	148
BUNNIK	122
BUNSCHOTEN	78
BUREN	154
CAPELLE AAN DEN IJSSEL	347
CASTRICUM	250
COEVORDEN	168
CRANENDONCK	92
CROMSTRIJEN	79
CUIJK	130
CULEMBORG	172
DALFSEN	124
DANTUMADIEL	90
DE BILT	355
DE FRYSKE MARREN	230
DE MARNE	87
DE RONDE VENEN	300
DE WOLDEN	161
DELFT	794
DELFZIJL	89
DEN HELDER	291
DEURNE	138
DEVENTER	761
DIEMEN	186
DINKELLAND	105
DOESBURG	89
DOETINCHEM	348
DONGEN	130
DONGERADEEL	96
DORDRECHT	697
DRECHTERLAND	81
DRIMMELEN	128
DRONTEN	215
DRUTEN	79
DUIVEN	111
ECHT-SUSTEREN	156
EDAM-VOLENDAM	163
EDE	626
EEMNES	50
EEMSMOND	97
EERSEL	83
EIJSDEN-MARGRATEN	178
EINDHOVEN	1.495
ELBURG	130
EMMEN	512
ENKHUIZEN	118
ENSCHEDE	834
EPE	145
ERMELO	164
ETTEN-LEUR	191
FERWERDERADIEL	40
GEERTRUIDENBERG	72
GELDERMALSEN	158
GELDROP-MIERLO	237
GEMERT-BAKEL	137
GENNEP	92
GIESSENLANDEN	98
GILZE EN RIJEN	162
GOEREE-OVERFLAKKEE	318
GOES	213
GOIRLE	160
GOOISE MEREN	528
GORINCHEM	241
GOUDA	509
GRAVE	67
GRONINGEN	1.812
GROOTEGAST	54
GULPEN-WITTEM	96
HAAKSBERGEN	90
HAAREN	76
HAARLEM	1.501
HAARLEMMERMEER	734
HALDERBERGE	143
HARDENBERG	277
HARDERWIJK	207
HARDINXVELD-GIESSENDAM	68
HAREN	163
HARLINGEN	114
HATTEM	58
HEEMSKERK	198
HEEMSTEDE	202
HEERDE	79
HEERENVEEN	248
HEERHUGOWAARD	255
HEERLEN	475
HEEZE-LEENDE	99
HEILOO	224
HELLENDOORN	157
HELLEVOETSLUIS	305
HELMOND	381
HENDRIK-IDO-AMBACHT	131
HENGELO	546
HEUMEN	165
HEUSDEN	208
HILLEGOM	160
HILVARENBEEK	114
HILVERSUM	768
HOF VAN TWENTE	181
HOLLANDS KROON	241
HOOGEVEEN	224
HOORN	434
HORST AAN DE MAAS	177
HOUTEN	316
HUIZEN	288
HULST	95
IJSSELSTEIN	227
KAAG EN BRAASSEM	160
KAMPEN	256
KAPELLE	60
KATWIJK	280
KERKRADE	174
KOGGENLAND	109
KOLLUMERLAND CA	1
KOLLUMERLAND EN NIEUWKRUISLAND	54
KORENDIJK	70
KRIMPEN AAN DEN IJSSEL	191
KRIMPENERWAARD	344
LAARBEEK	84
LANDERD	83
LANDGRAAF	181
LANDSMEER	82
LANGEDIJK	201
LANSINGERLAND	403
LAREN	84
LEEK	102
LEERDAM	102
LEEUWARDEN	824
LEIDEN	995
LEIDERDORP	153
LEIDSCHENDAM-VOORBURG	504
LELYSTAD	363
LEUDAL	196
LEUSDEN	215
LINGEWAAL	49
LINGEWAARD	268
LISSE	131
LOCHEM	265
LOON OP ZAND	111
LOPIK	62
LOPPERSUM	77
LOSSER	100
MAASDRIEL	109
MAASGOUW	150
MAASSLUIS	153
MAASTRICHT	680
MARUM	50
MEDEMBLIK	220
MEERSSEN	116
MEIERIJSTAD	408
MEPPEL	277
MIDDELBURG	281
MIDDEN-DELFLAND	127
MIDDEN-DRENTHE	152
MIDDEN-GRONINGEN	331
MILL EN SINT HUBERT	52
MOERDIJK	145
MOLENWAARD	138
MONTFERLAND	207
MONTFOORT	63
MOOK EN MIDDELAAR	94
NEDER-BETUWE	62
NEDERWEERT	65
NEERIJNEN	46
NIEUWEGEIN	346
NIEUWKOOP	161
NIJKERK	241
NIJMEGEN	1.738
NISSEWAARD	431
NOORD BEVELAND	0
NOORD-BEVELAND	45
NOORDENVELD	181
NOORDOOSTPOLDER	191
NOORDWIJK	164
NOORDWIJKERHOUT	116
NUENEN, GERWEN EN NEDERWETTEN	152
NUNSPEET	124
OEGSTGEEST	196
OIRSCHOT	97
OISTERWIJK	185
OLDAMBT	165
OLDEBROEK	90
OLDENZAAL	150
OLST-WIJHE	118
OMMEN	104
ONDERBANKEN	38
OOST GELRE	125
OOSTERHOUT	258
OOSTSTELLINGWERF	141
OOSTZAAN	55
OPMEER	62
OPSTERLAND	142
OSS	459
OUD-BEIJERLAND	126
OUDE IJSSELSTREEK	203
OUDER-AMSTEL	97
OUDEWATER	45
OVERBETUWE	287
PAPENDRECHT	142
PEEL EN MAAS	198
PEKELA	46
PIJNACKER-NOOTDORP	307
PURMEREND	356
PUTTEN	122
RAALTE	178
REIMERSWAAL	90
RENKUM	337
RENSWOUDE	22
REUSEL-DE MIERDEN	50
RHEDEN	374
RHENEN	115
RIDDERKERK	200
RIJSSEN-HOLTEN	153
RIJSWIJK	321
ROERDALEN	129
ROERMOND	336
ROOSENDAAL	306
ROTTERDAM	3.105
ROZENDAAL	15
RUCPHEN	55
SCHAGEN	320
SCHERPENZEEL	34
SCHIEDAM	400
SCHIERMONNIKOOG	4
SCHINNEN	17
SCHOUWEN-DUIVELAND	202
'S-GRAVENHAGE	3.028
'S-HERTOGENBOSCH	1.010
SIMPELVELD	65
SINT ANTHONIS	40
SINT-MICHIELSGESTEL	171
SITTARD-GELEEN	521
SLIEDRECHT	95
SLUIS	87
SMALLINGERLAND	224
SOEST	299
SOMEREN	61
SON EN BREUGEL	111
STADSKANAAL	139
STAPHORST	56
STEDE BROEC	93
STEENBERGEN	125
STEENWIJKERLAND	268
STEIN	139
STICHTSE VECHT	425
STRIJEN	59
SUDWEST-FRYSLAN	3
SÚDWEST-FRYSLÂN	504
TEN BOER	51
TERNEUZEN	221
TERSCHELLING	25
TEXEL	101
TEYLINGEN	282
THOLEN	108
TIEL	183
TILBURG	1.168
TUBBERGEN	74
TWENTERAND	116
TYNAARLO	248
TYTSJERKSTERADIEL	163
UDEN	164
UITGEEST	78
UITHOORN	228
URK	22
UTRECHT	2.788
UTRECHTSE HEUVELRUG	504
VAALS	41
VALKENBURG AAN DE GEUL	106
VALKENSWAARD	167
VEENDAM	107
VEENENDAAL	322
VEERE	118
VEGHEL	0
VELDHOVEN	229
VELSEN	468
VENLO	465
VENRAY	193
VIANEN	91
VLAARDINGEN	346
VLAGTWEDDE	0
VLIELAND	7
VLISSINGEN	248
VOERENDAAL	60
VOORSCHOTEN	141
VOORST	108
VUGHT	177
WAADHOEKE	244
WAALRE	117
WAALWIJK	237
WADDINXVEEN	179
WAGENINGEN	355
WASSENAAR	151
WATERLAND	157
WEERT	186
WEESP	154
WERKENDAM	107
WEST MAAS EN WAAL	88
WESTERVELD	212
WESTERVOORT	102
WESTERWOLDE	128
WESTLAND	492
WESTSTELLINGWERF	146
WESTVOORNE	94
WIERDEN	89
WIJCHEN	171
WIJDEMEREN	198
WIJK BIJ DUURSTEDE	173
WINSUM	89
WINTERSWIJK	177
WOENSDRECHT	104
WOERDEN	297
WORMERLAND	123
WOUDENBERG	87
WOUDRICHEM	68
ZAANSTAD	945
ZALTBOMMEL	140
ZANDVOORT	108
ZEDERIK	58
ZEEWOLDE	101
ZEIST	486
ZEVENAAR	247
ZOETERMEER	586
ZOETERWOUDE	60
ZUIDHORN	141
ZUIDPLAS	342
ZUNDERT	92
ZUTPHEN	414
ZWARTEWATERLAND	92
ZWIJNDRECHT	188
ZWOLLE	995
Totaal	**101.043**